

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України від 11.09.2003 року № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон № 1160) розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини» (далі – проект Постанови), разом з додатками, поданий листом Антимонопольного комітету України (далі – АМКУ) від 18.05.2021 № 500-07/06-7477.

За результатами проведеного аналізу проекту Постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону № 1160, ДРС

встановила:

Проектом Постанови пропонується затвердити критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини (далі - Критерії).

Однак АМКУ під час підготовки зазначеного проекту Постанови не дотримано вимог статей 4 та 8 Закону № 1160, беручи до уваги таке.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 6 Закону України від 01.07.2014 № 1555-VII «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон № 1555) державна допомога може бути допустимою, якщо вона надається для цілей, в тому числі, для підтримки культури, креативних індустрій, туризму та збереження культурної спадщини, якщо вплив такої державної допомоги на конкуренцію є неістотним.

Частиною другою статті 6 Закону № 1555 встановлені категорії державної допомоги, відповідно до яких Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті.

30 002210162351 000001

АСУД "ДОК ПРОФ З"

РІШЕННЯ № 306 від 30.06.2021

Кучер Олексій Володимирович

КЕП Кучер Олексій Володимирович

58E2D9E7F900307B040000003BF53000408B8E00

РІШЕННЯ № 306 від 30.06.2021

При цьому вимогами Закону № 1555 не визначені категорії державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини.

Отже Законом № 1555 не передбачено повноважень Кабінету Міністрів України для затвердження критеріїв для саме такого виду державної допомоги.

Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини третьої статті 6 Закону № 1555 в актах Кабінету Міністрів України, прийнятих відповідно до частини другої цієї статті, визначаються, серед іншого, форми державної допомоги, види яких встановлені абзацом другим частини першої статті 4 Закону № 1555.

Водночас пунктом 6 проекту Постанови розробник пропонує встановити, що державна допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини надається у будь-якій формі.

У зв'язку з цим пункт 6 проекту Постанови пропонуємо узгодити з вимогами частини першої статті 4 Закону № 1555.

Пунктом 12 проекту Постанови встановлюється, що після прийняття рішення про надання державної допомоги надавач державної допомоги на власному офіційному веб-сайті оприлюднює, серед іншого, повний текст програми державної допомоги або індивідуальної державної допомоги та положення про її впровадження.

Разом з тим частиною першою статті 9 Закону № 1555 визначено, що надавачі державної допомоги подають повідомлення про нову державну допомогу з пропозиціями щодо підготовки проектів законів, інших нормативно-правових та розпорядчих актів, спрямованих на підтримку суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, внесення змін до умов чинної державної допомоги.

Пунктом 6 частини першої статті 1 Закону № 1555 визначено, що надавачами державної допомоги є, в тому числі, органи місцевого самоврядування.

Враховуючи вимоги Закону № 1555 та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» у органів місцевого самоврядування відсутні повноваження щодо розробки та затвердження положень про надання державної допомоги за рахунок місцевих ресурсів.

У зв'язку з цим пропонуємо розробнику доопрацювати пункт 12 проекту Постанови, з метою його узгодженості з іншими нормативно-правовими актами.

Пунктом 17 проекту Постанови для операційної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини до допустимих витрат включені, серед іншого, витрати на оплату праці й нарахування на заробітну плату, оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Водночас відповідно до ст. 55 Бюджетного кодексу України оплата праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату, оплата

комунальних послуг та енергоносіїв відноситься до захищених видатків бюджету загального фонду.

Також відповідно до ст. 85 Бюджетного кодексу України забороняється планувати та здійснювати видатки, не віднесені до місцевих бюджетів цим Кодексом, а також здійснювати впродовж бюджетного періоду видатки на утримання бюджетних установ одночасно з різних бюджетів, крім випадків, коли такі видатки здійснюються за рішенням відповідної місцевої ради за рахунок вільного залишку бюджетних коштів або перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету за умови відсутності простроченої кредиторської заборгованості такого бюджету за захищеними статтями видатків на останню звітну дату, що передуює плануванню видатків, або за рішенням Кабінету Міністрів України. Такі видатки здійснюються шляхом надання міжбюджетного трансферту з відповідного місцевого бюджету.

Враховуючи те, що заклади культури у переважній більшості є суб'єктами державної або комунальної власності, фінансування захищених статей бюджету таких установ необхідно здійснювати з дотриманням бюджетного законодавства.

Відповідно до вимог статті 21 Закону № 1160, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ) цього проекту акта.

Згідно з вимогами статті 1 Закону № 1160 документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної політики – є АРВ.

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту Постанови містить формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Так у розділі I АРВ розробником, зокрема, зазначено, що «Здійснення державного контролю за допустимістю державної допомоги суб'єктам господарювання для конкуренції передбачає виникнення відносин між Комітетом, надавачами та отримувачами державної допомоги на різних етапах надання державної підтримки, зокрема, на етапі її планування».

Проте подана у цьому розділі інформація, окрім опису законодавчих та нормативних вимог, на виконання яких розроблений проект Постанови, не аргументує, чому існуюче регулювання потребує затвердження, також відсутні дані у числовій формі, які б підтверджували практичну наявність проблеми, її

масштаб та важливість, не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний вплив.

У АРВ зазначено, що «відсутність затверджених Кабінетом Міністрів України критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури, збереження культурної спадщини, унеможлиблює імплементацію зазначених положень Угоди та реалізації відповідних положень Закону та, відповідно, запровадження на національному рівні чітких і прозорих підходів до оцінювання державної допомоги у цих сферах».

Однак пунктом 3 Критеріїв визначено, що до критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини належать:

- 1) недопущення суттєвої нерівності умов діяльності суб'єктів господарювання, що конкурують між собою;
- 2) забезпечення розвитку культури у всій її різноманітності, сприяння збереженню культурної спадщини.

Таким чином відсутність чітких та однозначних критеріїв надання вищезазначеної допомоги не дозволить вирішити проблему, на виконання якої запроваджується дане регулювання.

У розділі II «Цілі державного регулювання» необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми.

Зазначаємо, що цілі державного регулювання, задекларовані розробником у цьому розділі АРВ, є абстрактними та не вимірюваними. Зокрема, не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, які характеризували б досягнення мети регулювання.

Натомість розробником вказано, що Критерії розроблено з метою забезпечення нормативно-правової бази для оцінювання допустимості державної допомоги відповідно до пункту 4) частини першої статті 6 Закону № 1555.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення поставлених цілей» необхідно, зокрема, оцінити кожен з наведених альтернатив та вказати причини відмови від застосування тієї чи іншої альтернативи, а також переваги щодо вибраної альтернативи.

Однак при здійсненні оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, при визначенні кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, розробником не зазначене джерело інформації, згідно з яким встановлена кількість цих суб'єктів.

Також не вказано, як прийняття запропонованого ним регулювання вплине на ситуацію, що склалася у закладах культурної сфери, зокрема, як зміниться ситуація в частині встановлення підходів до оцінювання допустимості державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини.

Зауважуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може

мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держава, суб'єкти господарювання, громадяни).

Водночас відповідно до вимог статті 4 Закону, одним із принципів державної регуляторної політики є, зокрема, доцільність - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

Наголошуємо, що факт відсутності належним чином проведеного економічного аналізу запропонованих альтернатив не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що також є порушенням принципів ефективності - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та збалансованості - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізму дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог (зазначити, яким чином будуть діяти норми цього акта, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності).

Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» також заповнено формально. Так, розробнику необхідно навести значення прогнозних показників результативності дії регуляторного акта (у кількісному виразі). Слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності).

У даному випадку розробник вказав описовий вимір величини показників («значна», «не зміниться», «високий»).

Повідомляємо, що ці показники не здатні в повній мірі забезпечити дослідження показових результатів застосування механізму державного регулювання, визначеного проектом Постанови.

Таким чином, за результатами розгляду положень проекту Постанови та аналізу її регуляторного впливу встановлено, що даний проект Постанови розроблено без дотримання: - ключових принципів державної регуляторної політики, зокрема, доцільності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону; - вимог статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з

урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Враховуючи вищевикладене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР

